

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

Telefon szám 34.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

NYITÓTÉTEL árak:
Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számoltatnak.

NYITÓTÉTEL 50 fillér.

Felolvasó szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfelfelügyelő:
STRAUSZ SÁNDOR.

Felhívás Csáktornya magyarérelmü polgáraihoz!

Nulla dies sine linea! Egyáltalában nem, vagy alig mulik el hét hogy a Muraköz ulján ne értesülneük ujjab és ujjab támadásokról a magyar állameszme ellen s ne lennének kénytelenek tudomást venni egyes lelkellen emberekről, kik egész más minőségben nyertek ill alkalmazást, mint a minő munkát lényleg kifejtene. Felesleges ill egyesekre céloznom, kik a hazarúlást természetesen üzik, s ennek következtében föltöltés hatóságuk kedvében járnai vélnék, hogy ily uton magasabb polcra jussanak, melyet képességeik inferioritása miatt alig, vagy csak nehezen érhetnek el.

Természetes, hogy ily aknamunka ellenhatást szül s vértelve találnak minket az orvlámadások, melyeket eddig a legtöbb esetben sikerült biparirozni. De kérdés, sikerül-e midegyik vágást felfogni s nem land-e el erőnk? Teljesen magunkra hagyatva ill az ország szélén, kérdés: nem merülnek-e ki az anyagi és lelki források, hogy a magyar állam eszméinek tovább is oszlopai legyünk, mint volt Magyarország a középkorban a kereszténység védője és oltalmazója?

Sok igényt lámaszt a magyarság geniusza Muraközrel szemben s ismét ujjab küzdelemre, ujjab áldozatokra kell a közönseget felhívnom, hogy a magyarságnak megentsünk veszendőbe menő sok ifju lelket.

Már évekkal ezelőtt a drávánúli vasutasok és részben postások között mozgalom indult meg, melynek célja volt Csáktornyan magyar iskolákat állítani, illetve internátusokat létesíttetni azon horvát területre szorult vereinknek, kik gyermekeiket magyar szellemen nevelni akarták.

A terv azonban dugába dőlt; a Máv nem áldozott s már feledésbe ment az egész

ügy, amikor a helybeli polgári iskola lelkes igazgatójának, Pataky Kálmánnak, a leány-internátust felállítania sikerült.

Egy csepp a tengerben! 150 tanköteles, horvát területen lakó gyermek jönne naponként Csáktornyára, hogy magyar szellemen nevelthessenek, ha — lehetne.

Az államvasutal szívesen bocsájtaná rendelkezésre a szükséges reggeli és esteli vonatokat, ha a gyermekek ill Csáktornyan napközben fedelet és olcsó ételmelet találnának. S így a szülők esdekelve tekintenek Csáktornyára, egyedüli reménységükre, megtalálni ill azt, mit a Drávan túl fel nem találnak: magyar szót, magyar szívet!

Hajlekot gyermekeiknek, ez az első és legfontosabb kérelem! Az ellátást legnagyobb részben a bejáró gyermekek maguk fedeznék, de hajlékot fölünk várnak, s ebben talán csalatkozni nem fognak, appellálva Csáktornya és Muraköz hazafias közönségére, mely már oly sokszor adta tanujelét áldozatkészégének.

Nagyobbzabásu mozgalmat kellene megindítani a cél elérhetésére, bele kellene vonni e mozgalomba mindenkit: egy hölgybizottságot kellene szervezni, mely permanens mozgalom kifejtése mellett oly anyagi eszközöket tudna teremteni, melyre a férfiak képtelenek.

Hasonlóan a gyermeknaphoz, gyűjtést kellene rendezni utcákon és házakban, s azt hiszem, ami egyszer sikerült, sikerülni fog másodsor is. Hisz ezer koronát már gyűjtöttek hölgyeink egyzben!

Addig is, míg ezen mozgalom konszolidálódik, ideiglenes helyről kellene gondoskodnunk, e célra a közseg szegényházában 3 nagy szobát lehetne kapni, mely helyiségek, mert csak a járványbetegség céljaira szolgálnak, éveken át üresen állanak. A város hazafias előjárósága, azt hiszem, e kérelem elől kitérni nem fog s Szalmay József já-

rásunk főbirája is, ki a közhasznú mozgalmakat mindenkor támogatja, az engedélyt erre meg fogja adni.

Igy a kezdet nehézségeit leküzdve, lépésről-lépésre s belevonva a Mávot, fel lehetne építeni a hajlékot, mely új dicsőséget jelentene a Muraköznek a magyarságról küzdött dicső harcaiban.

Alakuljon egy bizottság, élén Szalmay József főszolgabíró és Hajos Ferenc dr. képviselő urakkal, alakuljon egy hölgybizottság, hogy valamennyien vállelve küzdhessünk a nagy és szent cél érdekében!

V.

A Kereskedőifjak mulatsága.

A Kereskedőifjak Önkepző Egytelének ez évben is megvolt a farsangi táncmulatsága, melyet ez alkalommal is műkedvelői előadással összekapcsoltak. S ezt nagyon helyesen tették, mert ezzel nemcsak nagyobb látogatottságra számíthattak, de egyéb célt is szolgáltak. A maguk, nivón álló képességeikről számolhattak be, de ezzel a magyar kultúrának is szolgálatot tettek; mert ezáltal is ismételve bebizonyították, hogy egyesületők a magyarságnak egyik számottevő tényezője Csáktornyan.

A műkedvelői előadás során a Mozgófényképek c. bohózat került színre 3 felvonásban Vajda Andor ügyész rendezése mellett. A színpad berendezése izléses s az összjáték kifogástalan volt. A szereplők mindegyikéről csakis dicséretet mondhatunk. Dénes Mariska bájos Kozár Vilma volt, aki biztos és élénk fellépésével nagyon kedvesen domborította ki különben is hálás szerepét. Benedikt Katinka is temperamentumos volt, mint Mariska asszony. Kedves egyéniségével és sértelt női önérzélelnek ill-ott elég nagy és természetesen erővel förténi kitöréseivel teljes mértékben lekötölte a közönseg figyelmét. Ács Matild szintén tetszett komoly, higgadt

Japán mesék.

II.

A kincses pap.

(Kincsuai gakusan.)
Irtá: Zombory Gyula.

Ottoróban hallottam ezt a másik mesét, amit igaz történet színérel beszélt el egy dadogó öreg japán; és a mennyi valószínűség mutatkozik az egyszerű meséből, ép ugy igaz is lehetett. Hallga hát!

... Nagyon régen, mikor még Mikádók helyett Sogunok kormányozták s a székhelyük nem Tokió, hanem Kioto (Kió) volt, élt itt a tengerparton egy öreg szinton tudós (pap), a ki arról volt híres, hogy egy hétig el tudott lenni étlen, szomjan. Tudott koplalni, mint a béka, melyet befalaznak. És a koplalásban soha még csak a feje sem fájdult meg.

Ez a pap fenn lakott egy vén cseresznyefa lombjai között, ahol éppen olyan fészket rakott magának, akárcsanak s zaruka; csakhogy nagyobb és tetőt is csinált hegyibe bambuszlevelekből, akárcsak egy nagy esernyő. Ugy másszolt fel a fészkébe egy feldobott kötélben, melyet aztán maga után mindig felhuzott, hogy holmi váratlan látogató meg ne lephesse.

Ez a pap, minthogy a szinton papoknak semmi fizetésük sincs, ugy táncolta össze a megélhetéshez való pénzt, (mert olyan táncost nem lehetett találni hetedhét országban) s olyankor, mikor temetés volt valamelyik faluban, ki nem hagytták volna őt a ceremóniából, messze földről is eljöttek utána, hogy a temetésen első táncosként szerepeljen s mindig megkapta a negyven senti, (a negyven krajcárt.) Tudták róla, hogy sokat keres, azt is tudták, hogy örökké koplal, hát sokan szegat hitott a fejébe, hogy hová teszi azt a bőséges keresetet? Hová? ... Hová tehetné máshová, minthogy elrejtí valahol ott a fészékben, vagy a vén fának korhadt odvában!

A híre olyan, mint a szálló madár, nem áll meg, hanem megy-megy hegyen-völgyön keresztül, s lerakódik az emberek fölébe. Eljutott hát a tuzküz pásztorokhoz is, akik aztán elhatározták, hogy megkeresik a kincseket. Utána festek a papnak, hogy mikor hivatalos egy távol községbe, felkuszta a fára, összeviszta hanyát a fészket, azután lefejtették a fa kérgét egész lövív, de bezeg a pénzt csak nem sikerült megtalálniok. Bosszúságukban aztán tüzet raktak a fa alá, fölégítették az egészét, hogy mire hazajött a táncból a pap,

a fának, fészkének, otthonának csak szenes koromos nyomát találta.

De a pénze nem vesztettet oda, mert a de-rekára köve hordozta magával örökké. Voltak, akik hallották is csörögni a sok ezüst jent, meg a sarga rint olyankor, mikor híres táncot végezte valahol.

Mit tett már most a pap, hogy többet meg ne közelthessék s föl ne dühassák otthonát? Egy magas háznak a tetején húzódott meg, a kemény szája fölött, ahogy a golyák szloztak; ott lakott hosszú esztendőköig s a kemény füstjótól ugy megfekedett, akár egy csóka, hogy a merre ment, futottak előre nemcsak a gyerekek, de a felnöttek is.

Most már táncolni sem hivta el senki, kezdetre a sorsa rosszult menni s fogta magát, belevertte magát a tengerbe s uszott akár egy hal, he Yokohama felé, túl Formozán s ott a bambuszszigeteken telepedett le valahol Szingapour tőjtán s 6 főle származtak azok a fekete emberek, akik hosszú kampós orru bambusz csónakokon előjönnek ide mi felénk s hoznak dohányt cserébe rizsért teáért.

Ajanlunk mérsékelt áron kitűnő minőségű férfi- és női

sárcipőt

(GALLOSIT)

Graner Testvérek
Csáktornya.

A Vlasics Gyula-utcában egy

ház

szép tisztelettel és nagy telekkel azonnal eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Legelőkelőbb és elismert legmegbízhatóbb beszerzési forrása

a legfinomabb főzelék és virágmagvak, gazdasági és érdességi magvak, valamint virághügmák és gumók, rózsalaecmeték és mindennemű epergyümölcs-növényeknek.

Nagy képes árjegyzék (200 oldal) kívánatra ingyen

Haschka Agost és Társa
magkereskedése
Temesvár.

Uradalmak, tenyésztők és mindazok kik nehezebb munkabíró lovakat használnak szíves figyelmét felhívom arra, hogy Franciaországból

24 db. anyakanczát (Pegarou)

hoztam. Ezek nálam bármikor megtekinthetők és egyenként is eladók.

Löbl Rezső fuvaros

Csáktornya.

Hirdetmény.

Csáktornyan, Festetics-utca 89. sz. alatt egy házbirtok, — 2 utcai és 1 udvari lakás kerttel — tölgy évi árillis hó 1-én jutányosan bérebe adó.

Bővebbet STINGL ISTVÁN urnál Zöldfa-utca vagy alóliirt tulajdonosnál Muraréven posta Alsólendva.

STINGLY JÁNOS
tanító.

Ertesítés.

Van szerezésem becses tudomására hozni, hogy a **Melder Bernát** épületében levő

Norvát János-féle borbély- és fodrász-üzletet

átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelőleg teljesen felszerelve, tovább vezetem. Több évi tapasztalataim által abban a helyzetben vagyok, hogy a borbély- és női fodrász-munkák terén a legkényesebb igényeket is kielégíthetem.

Megrendelésre készítek bárminemű hajmunkát, hajjonatot, hajbetétet, állandó raktárt tartok a legjobb minőségű illatszert, arczapoló, hajmosó szerekből, hajkrepp, hajháló, szappán, fogpor, hajuskötő és hajuszpedróból és azt a legelősebb árban árusítom.

Szíves pártfogását kérve, biztosítom a legpontosabb kiszolgálásról és maradok

kiváló tisztelettel

Magyarics József

borbély- és fodrász.

770 2-2

Elsőrendű mész

köflachi és pegauai waggonrakományokban és kicsinyben ugyiszinte

cementet

szállit egész Muraköz részére a legelősebb áron

Kramarits Viktor, Perlak.

Prvoredno vapno

köflachsko i pegauisko u vaggon-tovar i u malo, takodjer

cementa

odprema za stran celo Medjimurje u najfalešoj cieni

Kramarits Viktor u Perlaku.

Az előhaladott idény miatt

ajánlom dúsan felszerelt raktáromat női konfectióban, a legújabb, sikkes kivitelben. Homes pons és angol double modellek. Gyermekek felöltők és kabátok 10 koronától feljebb. Nagy választékban kész férfiföltönyök, felöltők, raglanok, körgallérok, gyermekruhák, a legújabb divat szerint igen szolid kivitelben. - Városi bundák, kocsibundák, prémkabátok kitűnő olesó minőségben.

! Nincs vételkényszer!

Aki jól és olesón akar vásárolni - győződjék meg személyesen.

Koloman A. Sparing.

Varaždin' Ferenc József-tér.

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

Telefon szám 34.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyitófű pótlására 50 fillér.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
 Egész évre 8 kor.
 Fél évre 4 kor.
 Negyed évre 2 kor.
 Egyes szám ára 20 fillér.

Felolvasó szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.Kiadó és lapfeljelenő:
STRAUSZ SÁNDOR.

Felhívás Csáktornya magyarérelmü polgáraihoz!

Nulla dies sine linea! Egyáltalában nem, vagy alig mulik el hét hogy a Muraköz ulján ne értesülneük ujjab és ujjab támadásokról a magyar állameszme ellen s ne lennének kénytelenek tudomást venni egyes lelkellen emberekről, kik egész más minőségben nyertek ill alkalmazást, mint a minő munkát lényleg kifejtene. Felesleges ill egyesekre céloznom, kik a hazafurást természetesen üzik, s ennek következtében fölöttes hatóságuk kedvében jární vélnék, hogy ily uton magasabb polcra jussanak, melyet képességeik inferioritása miatt alig, vagy csak nehezen érhetnek el.

Természetes, hogy ily aknamunka ellenhatást szül s vértelve találnak minket az orvlámadások, melyeket eddig a legtöbb esetben sikerült biparirozni. De kérdés, sikerül-e midegyet vágást felfogni s nem land-e el erőnk? Teljesen magunkra hagyatva ill az ország szélén, kérdés: nem merülnek-e ki az anyagi és lelki források, hogy a magyar állam eszméinek tovább is oszlopai legyünk, mint volt Magyarország a középkorban a kereszténység védője és oltalmazója?

Sok igényt támaszt a magyarság geníusza Muraközrel szemben s ismét ujjab küzdelemre, ujjab áldozatokra kell a közönséget felhívnom, hogy a magyarságnak megentsünk veszendőbe menő sok ily lelket.

Már évekkkel ezelőt a drávántúli vasutasok és részben postások között mozgalom indult meg, melynek célja volt Csáktornyan magyar iskolákat állítani, illetve internátusokat létesíttetni azon horvát területre szorult véreinknek, kik gyermekeiket magyar szellemen nevelni akarták.

A terv azonban dugába dőt; a Máv nem áldozott s már feledésbe ment az egész

ügy, amikor a helybeli polgári iskola lelkes igazgatójának, Pataky Kálmánnak, a leányinternátust felállítania sikerült.

Egy csepp a tengerben! 150 tankötele, horvát területen lakó gyermek jönne naponként Csáktornyára, hogy magyar szellemen nevelthessenek, ha — — lehetne.

Az államvasutal szívesen bocsájtaná rendelkezésre a szükséges reggeli és esteli vonatokat, ha a gyermekek ill Csáktornyan napközben fedelet és olcsó ételmet találnának. S így a szülők esdekelve tekintenek Csáktornyára, egyedüli reménységökre, megtalálni ill azt, mit a Dráván túl te! nem találnak: magyar szót, magyar szívet!

Hajlekot gyermekeinkre, ez az első és legfontosabb kérelem! Az ellátást legnagyobb részben a bejáró gyermekek maguk fedeznék, de hajlékot fölünk várnak, s ebben talán csalatkozni nem fognak, appellálva Csáktornya és Muraköz hazafias közönségére, mely már oly sokszor adta tanujelét áldozatkészségének.

Nagyobbzabásu mozgalmat kellene megindítani a cél elérhetésére, bele kellene vonni e mozgalomba mindenkit: egy hölgybizottságot kellene szervezni, mely permanens mozgalom kifejtése mellett oly anyagi eszközöket tudna teremteni, melyre a férfiak képtelenek.

Hasonlóan a gyermeknaphoz, gyűjtési kellene rendezni utcákon és házakban, s azt hiszem, ami egyszer sikerült, sikerülni fog másodsor is. Hisz ezer koronát már gyűjtöttek hölgyeink egyizben!

Addig is, míg ezen mozgalom konszolidálódik, ideiglenes helyről kellene gondoskodnunk, e célra a község szegényházában 3 nagy szobát lehetne kapni, mely helyiségek, mert csak a járványbetegség céljaira szolgálnak, éveken át üresen állanak. A város hazafias előjárósága, azt hiszem, e kérelem elől kitérni nem fog s Szalmay József já-

rásunk főbirája is, ki a közhasznú mozgalmakat mindenkor támogatja, az engedélyt erre meg fogja adni.

Igy a kezdet nehézségeit leküzdve, lépésről-lépésre s belevonva a Mávot, fel lehetne építeni a hajlékot, mely új dicsőséget jelentene a Muraköznek a magyarságrért küzdött dicső harciba.

Alakuljon egy bizottság, élén Szalmay József főszoigabíró és Hajós Ferenc dr. képviselő urakkal, alakuljon egy hölgybizottság, hogy valamennyien vállelve küzdhessünk a nagy és szent cél érdekében!

V.

A Kereskedőifjak mulatsága.

A Kereskedőifjak Önképző Egytelének ez évben is megvolt a farsangi táncmulatsága, melyet ez alkalommal is műkedvelői előadással összekapcsoltak. S ezt nagyon helyesen tették, mert ezzel nemcsak nagyobb látogatottságra számíthattak, de egyéb célt is szolgáltak. A maguk, nivón álló képességeikről számolhattak be, de ezzel a magyar kultúrának is szolgálatot tettek; mert ezáltal is ismételve bebizonyították, hogy egyesületök a magyarságnak egyik számotálló tényezője Csáktornyan.

A műkedvelői előadás során a Mozgófényképek c. bohózat került színe 3 felvonásban Vajda Andor ügyész rendezése mellett. A színpad berendezése izléses s az összjáték kifogástalan volt. A szereplők mindegyikéről csakis dicséretet mondhatunk. Dénes Mariska bájos Kezár Vilma volt, aki biztos es élénk fellépésével nagyon kedvesen domborította ki különben is hálás szerepét. Benedikt Katinka is temperamentumos volt, mint Mariska asszony. Kedves egyéniségével és sértellessé női önérzetével ill-ott elég nagy és természetesen erővel fölötté kiérdésével teljes mértékben lekötölte a közönség figyelmét. Ács Matild szintén tetszett komoly, higgadt

Japán mesék.

II.

A kincses pap.

(Kincsuí gakusan.)
Ira: Zombory Gyula.

Ottorban hallottam ezt a másik mesét, amit igaz történet színél beszélt el egy dadogó öreg japán; és a mennyi valószínűség mutatkozik az egyszerű meséből, ép uzz igaz is lehetett. Hallga hát! ... Nagyon régen, mikor még Mikádók helyett Sogunok kormányozták s a székhelyük nem Tokió, hanem Kioto (Kió) volt, élt itt a tengerparton egy öreg szinton tudós (pap), a ki arról volt híres, hogy egy hétig el tudott lenni étlen, szomjan. Tudott koplalni, mint a béka, melyet befalaznak. És a koplalásban soha még csak a feje sem fájdult meg.

Ez a pap fenn lakott egy vén cseresznyefa lombjai között, ahol éppen olyan fészket rakott magának, akárcsak a szarka; csakhogy nagyobb és tetőt is csinált hegyibe bambuszlevelekből, akárcsak egy nagy esernyő. Ugy másszot fel a fészkébe egy feldobott kőtlen, melyet aztán maga után mindig felhuzott, hogy holmi váratlan látogató meg ne lephesse.

Ez a pap, minthogy a szinton papoknak semmi fizetésük sincs, uzz táncolta össze a megélhetéshez való pénzt, (mert olyan táncost nem lehetett találni hetedhét országban) s olyankor, mikor temetés volt valamelyik faluban, ki nem hagyták volna őt a ceremóniából, messze földről is eljöttek utána, hogy a temetésen első táncosként szerepeljen s mindig megkapta a negyven sent, (a negyven krajcár). Tudták róla, hogy sokat keres, azt is tudták, hogy örökké koplal, hát sokan szegyet ütött a fejébe, hogy hová teszi azt a bőséges keresetet? Hová? ... Hová tehetné máshová, minthogy elrejtí valahol ott a fészében, vagy a vén fának korhadt odvában!

A hje olyan, mint a szálló madár, nem áll meg, hanem megy-megy hegyen-völgyön keresztül, s lerakódik az emberek fölébe. Eljutott hát a tunkuz pásztorokhoz is, akik aztán elhatározták, hogy megkeresik a kincseket. Utána lestek a papnak, hogy mikor hivatalos egy távol községbe, felkuszta a fára, összeviszta hanyát a fészket, aztán lefejtették a fa kergőt egész fölve, de bezeg a pénzt csak nem sikerült megtalálniuk. Bosszúságukban aztán tüzet raktak a fa alá, fölégették az egészet, hogy mire hazajött a táncból a pap,

a fának, fészkének, otthonának csak szenes koromos nyomát találta.

De a pénze nem vesztetett oda, mert a de-rekára köve hordozta magával örökké. Voltak, akik hallották is csörögni a sok ezüst jent, meg a sarga rint olyankor, mikor híres táncot végzete valahol.

Mit tett már most a pap, hogy többet meg ne közelthessék s föl ne dőlhassák otthonát? Egy magas háznak a tetején húzódott meg, a kémény szája fölött, ahogy a golyák szoktak; ott lakott hosszú esztendőökig s a kémény füstjétől úgy megfeketedett, akár egy csóka, hogy a merre ment, futottak előre nemcsak a gyerekek, de a felnőttek is.

Most már táncolni sem hívta el senki, kezdték a sorsa rosszúl menni s fogta magát, belevertette magát a tengerbe s uszott akár egy hal, le Yokohama felé, tul Formozán s ott a bambuszszigeteken telepedett le valahol Szingapur tőjtánál s ő fölé származtak azok a fekete emberek, akik hosszú kampós orru bambusz csónakokon eljönnek ide mi felénk s hoznak dohányt cserébe rizsért teáért.

játékai Róza szerepében, melyet jó átgondoltsággal személyesített. Pollák Janka mint csinos szobaleány hasonlóképpen hódított s szerepéből kifolyó természetes konfidenciájával nem egy szívet hozott hevesebb dobogásra.

A férfiak is mellő pártneriek voltak az ügyes női szereplőknek. Így Schlesinger Lajos, mint Göncz Bálint derék após volt. Azzal, hogy komoly-ágra lörekedett komoly szerepét fogva, de azért közben minduntalan kiköltört pajzanságra hajló alaptermészete, mely ártatlan kiruccanásokra, sőt kalandokra is csábította: nem egyszer megkacagatta a közönséget. Nemkülönbön Bokor Jenő is szimpátiát volt Kapor Kálmán szerepében, mely őt, mint fiatal férjet, a véletlen körülmények összejátszása folytán állandóan fonák és kritikus helyzetekbe sodorta. Menszik Boriszl, a különben jóérzésű lengyelt, Esenslädter Hugó adta, aki a bohémkodásra hajló természetéből kitolyogtat lámad néhezégeket leküzdve utoljára is boldog lesz. Kaján Tóbiás szerepében ifj. Sáfán Ferenc nevéttette meg s tartotta állandó derültségben a közönséget, mint erőművész, akivel nyers természet dacára, az előállott fonák helyzetek sokasága miatt a közönség állandóan rokonszenvezett. Blau Jenő, mint kinematográfus és Friedl Árpád, mint könyvvizető is ügyeskedek s méltón illeszkedtek bele a keretbe, mely vonzó előadásban mutatta be a Muzgófényképeket.

Az előadás sikere fényes volt. A nagy hatást leginkább az igazolja, hogy nemcsak az egyes felvonások s az egész előadás befejezésével nyilatkozott meg a közönség teljeszése, de kiült a taps a nyílt színen egy-egy hatásosabb jelenet alkalmával is, mely minduntalan megakasztotta egy-egy percre a szerepeiket ügyesen alakító műkedvelőket.

Petit József is nagyon ügyes kuplé előadó volt. Változatos ügyeskedéseivel s derűs mondásaival, énekével nagy mértékben hozzájárult az estély sikeréhez.

Kiváló és élvezetes pontja volt a műkedvelői előadásnak Schmidt Olga fellépése, aki Rodakné Székely Vilma Magyar Abrándját adta elő nagy tehetséggel zongorán. Kiváló technikájával most is nagy sikert aratott. Évrol-évrre konstanzható a haladás, mely a még nagyon fiatal Schmidt Olivát a művészet útján következetesen előbbre viszi. Ennek megállapítására nemcsak technikai ügyessége jogosít fel, hanem temperamentuma is, mellyel tudását és érzését a billentyűkből kiváltani tudja. Meg is volt érte a jutalma: lelkesen megtapsolták a kis művésznőt.

Az előadás folytatása tánc volt a késő reggeli órákig.

A mulatságon a következők fizettek leül, kiknek az egyesület elnöksége ezúton is legáltalában köszönettel nyilvánítja:

Dr. Hájós Ferenc 18 kor; Csáktornyai Gözmaion 10 kor; Heinrich Miksa, Pethó Jenő 6—6 kor; Hoffmann Ignác, Neumann Vilmos, Lóbi Rózsa, Mayer Herman, Székely Vilmos, Svauas Sándor, Crist János (Mártonhalom), Hajas József, Deutsch Jenő, Benedikt Hermann, Benedikt Béla, Martonosy Imre 5—5 kor; Hirschmann Leó, Binder Károly, Rosenberg Rezső, Nádasdi Nándor, Baumsteiger Samu, Steinberger Főbusz 4—4 kor; Scheffer Rezső, Kraschovetz Adolf, Hirschmann Adolf, Heilig József, Mózes B., Graner Miksa, Szerb Henrik, Tibor Samu, Strahna Ferenc, Budai József 3—3 kor; Mráz Jenő, id. Heinrich Mór, özv. Chazmatz Jánosné, Weiten-dorfer L. né Prostnik Gusztáv, Hencsey Gábor, Sefcsik Zsigmond, Meider Mór (Drávavásárhely), Vajda Andor, Oreski István, Tibanyi Mihály (Dama), Földes Mór, Mikk Szilárd, Herczeg Sándor, Hercer Izidor, Meider Albert, Mayer Károly, Antonovics Károly, Stein Bertalan, Pálya Mihály, Ro-

senberg Richárd, Schlesinger Mór, dr. Hidvégi Miksa, Kelemen Béla, Muzikár Ferenc, Weiss Sándor, Schwartz Lipót, dr. Schwartz Lajos, Wollák Rezső 2—2 kor; Pogány Ernő, Günsberger Zsigmond, Antonovics József, Nádasdi József, Scheiber Mór, Rosenfeld L., Meider Benő, Hirschhorn Henrik, Kreutz Lipót, Mendl Zsigmond, Zsinyi Viktor, Ruzsicska K. gyógykovács, Meixler N. (Varasd), Granitz Róbert, Scheffer Andor, Bayer S. Hirschl N., Bo'gár Benő, Pollák Gyula, Wambarger József, Schmitt Ede, Hübsch Manó, Koppjár József, Hirschsohn Testvérek, Graner Mór, Hirschsohn Henrik, Laktenbacher Mór, Stóger Béla, Szalay László, Mánét Muriska, Csutka gyógykovács 1—1 koronát.

A tanítók gyógyfürdője.

Megbízható helyről örömmel vesszük hírelt, hogy a tanítók alapítás alatt álló társadalmi gyógyfürdője, üdülő- és nyaraló telepe iránt az egész ország területén nap-nap után igen meleg érdeklődés, állandó támogatás nyilvánul meg.

Székelyudvarhely város képviselőtestülete, midőn nagyobb mennyiségű részvényt jegyzett, átiratban kereste meg Magyarország összes városainak és nagyobb községeinek képviselőtestületeit: a tanítók fürdőjének részvények jegyzésével való támogatása érdekében.

A Tanítóegyesületek Országos Szövetsége külön felhívásban ajánlja támogatásra a tanítóságnak ezen alapítást az Udvarhelyvármegyei Tanítóegylet lelkes elhatározása alapján, erejéhez mért tömeges részvény jegyzése után, kérésrel járult a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, hogy a szervezendő gyermek nyaralótelepjavára engedélyezzen az ország összes népskoláiban gyűjtést.

Az ország különböző vidékein lelkes tanítók részvényjegyzésre és további pártolásra szervezik az egész helyi társadalmat. Bankok ajánlják fel legmesszebbmenő támogatásukat, hitel- és fogyasztási szövetkezetek sietnek részvényjegyzéseikkel bebizonyítani, hogy a tanítóság nemcsak üzleti munkásságot kívánják, de közérdekű ügyeiknek támogatásánál is ott vannak. De nincsen egyetlen foglalkozású kör, melyből az emberek ne a legmelegebb érdeklődéssel szemlélnek és támogatják ezen a köz javára is végtelen nagy hasznára megalkotni tervezett társadalmi zóna fürdő- és üdülőtelep ügyét.

Magyarország ösztönítőségának, tanulóifjúságának és az egész társadalomnak használatára és gyógyulására megteremteni egy teljesen modern berendezésű s emellett olcsó zónaárszabású, az évnek minden részében használat, illetve szezon alatt álló hideg, meleg és gőzfürdővel kapcsolatos gyógyfürdőt a Székelyudvarhely határában levő Szejké-fürdőn; a felnőttek és gyermekek üdülő- és nyaralótelepét a kitűnő levegőjű, ivó- és fürdői gyógyborzivó nagybazonci (Erdővidék) Uzonka-fürdőn a kijelölt cél, melynek szervezése a tervezett részvénytársasági alapon már ezidőszert is biztosítva lévén, igen sokan az építendő csáktornyai telek után érdeklődnek és tesznek előjegyzéseket. A részvénytársaság szervezési munkálatait Nyerges Mihály ig-tan. (Székelyudvarhely) végzi, aki bármilyen irányú tájékoztatást készséggel megad és prospektust küld.

K Ü L Ö N F É L É K.

— **Tanfegyűelői látogatás.** Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfegyűelő e hó 19—22-én teljesítette a csáktornyai állami tanítóképző-intézet és internátus félévi látogatását. Vizsgálata felölelte a szellemi eredményt, bennlakás, rendtartás és körtartás összes viszonyait. Királyi tanfegyűelő az intézetben

tapasztalt példás rend és tisztaság, a növendékek tanulmányi állapota, az internátusnak a növendékek családi nevelésére és kitagaztatlan ellátására irányuló vezetése felett Zrínyi Károly igazgatónak, nemkülömben a tanári karnak e fontos határozási intézet nagy hivatalán csüggy lelkiismeretes és telkes munkásságáért legmelegebb elismerését fejezte ki.

— **Közönetnyilvánítás.** A Csáktornyai Takarékpénztár R-T. 40 K-t adományozott egy legjobb polgári fiu- és leányiskolai tanulónak a tanév végén leendő megjutalmazása céljából. A szíves adományért az uton is hálás köszönetet mond a polgári iskola igazgatója.

— **Eljegyzés.** Szabados Jenő gépészmérnök Budapestről eljegyezte Spitzer Arankát Alsópusztáról.

— **Adomány.** A Csáktornyai Takarékpénztár 100 K-t volt szíves a Csáktornyai Jótékonycélú Nőegylet-nek adományozni, melyért a Nőegylet ez uton mond hálás köszönetet. A jótelt önmagát dicséri. Özv. Bernyák Károlyné, a Nőegylet elnöke.

— **Választás.** A város képviselőtestületében kiváltság folytán megüresedett 10 képviselőtestületi tagsági helyet f. hó 17-én töltötték be választás után. A választási aktust a törvény értelmében reggel nyolc órakor nyitotta meg Huszár Pál dr. járási szolgabíró. A választást d. n. 4 órakor fejezték be. A megválasztott képviselőtestületi tagok a következők: id. Preecz Miklós, Graner Miksa, Kristofics Károly, Mózes Bernát, Tkalcsecz István, Maszinak József, Schwarz Lajos dr., Isoó Viktor dr. Gaberc János, Petrics Ignác rendes és Strahna Károly, Tóth István, Horváth István, Krizsán Imre és Szirahunya József pótlagok.

— **Eljegyzés.** J-zerniczky Zoltán lakócsú kántortanító eljegyezte Nagy Ilonkát Középhanosról.

— **Közönetnyilvánítás.** A Csáktornyai Takarékpénztár R-T. 100, a Gözmalom és Villamtelep R-T. 103 K-t voltak szívesek a Csáktornyai Önk. Tűzoltóegyletnek adományozni, melyért ez uton is hálás köszönetét fejezi ki az Önk. Tűzoltóegyesület elnöksége.

— **Szinielőadás.** A polgári lányiskola internátusában a jelzett szinielőadás a legnagyobb érdeklődés és kiváló siker mellett tartották meg f. hó 18-án a késő délutáni órákban. Az intézet tágas tornacsarnoka alig győzte a nagy közönséget befogadni, ami már magában véve is a rendezett szinielőadások népszerűségét bizonyítja. S ezt a népszerűséget a polgári lányiskola internátusa a tetlegesebb mértékben ki is érdemelte, mert a vasárnapi előadás sikere méltán sorakozik az előző években elért eredmények mellé. Az előadott kétfelvonásos szindarabban (A tavasz tüdőre s Irenke születésnapja) 23 intézeti növendék szerepelt, akik szerepeiket nemcsak jól tudták, de a színpadon otthonosan mozogtak is, sőt egyik másik, mint pl. Höhn Mariska, Venetianer Margit, Koutler Gizella, Hermann Rózsika és Nagy Margitka szerepeik keretében ügyeskedtek is. A Gyermekcsiny párbeszédet is jól adták. Az elért siker a Bezeredy nővérek számlájára irandó, akik, mint az internátus bürgő felügyelőnője, a szindarabok betanítása körül fáradoztak voltak. A beletáncolójukból szép összeg gyűlt össze a szegény tanulók tanácskönyveinek beszerzésére.

— **Felülfizetések.** A f. hó 10-én megtartott kórházból alkalmával felülfizettek: dr. Hájós Ferenc, Hajas József 50—50 K; Pethó Jenő, Szalay József, Murai Róbert 20—20 K; dr. Isoó Viktor 18 K; dr. Viola Vilmos 16 K; özv. Dittrich Jánosné, Mózes Bernát, Hirschmann Leó, Belec Ede (Stré-

dóvár), Strausz Sándor, dr. Kovácsics Ferenc, Koppár Lajos (Belica), Strahia testvérek, Mártonovics Ferenc (Drávasárhely), Benedikt Herman, Stefaics Jenő (Wien), özv. dr. Kraschovetz Ignacné, Neufeld Lajos (Bottornya), Simon Lajos, Benedikt Béla 10—10 K; Székely Vilmos, dr. Schwarz Lajos, dr. Csillag Dezso (Stridóvár) 8—8 K; Kayser Lajos, Pollák Gyula, Rosenberg Lajos, Besztercezy Gábor, id. Heinrich Mór 6—6 K; Löbl Rezső, Dénes Béla, id. Neumann Vilmos, Szabolcs Rezső (Drávasány), Simon István (Drávanagyfalu), Viló Vince (Muraszcentmárton), dr. Haszár Pál, Bertin Gusztáv, dr. Wolf Béla, Hirschmann Adolf, Wollák Rezső, dr. Kovács Lipót, Lukmann Nándor (Muraszerdahely), Martonossy Imre (Vizszenygyörgy), Frász Tamás (Drávasárhely), Binder Károly, Imrey Ferenc (Kisszabadska), Neumann Mór (Vizszenygyörgy), Benács Szilvia, Mayer Herman, Meider Mór (Drávasárhely), dr. Gänger Jenő (Vadás), Zukál Henrik, özv. Ziegler Lajosné, Tóth István, Rodi Ignác (Szelecehegy), Koltay Antal (Felsőmihályfalva), Pátkay Jákó, Pataky Kálmán, Zindl Antal, Pecsornik Ottó, Larnszak István (Bottornya), Rieger Antal (Szombathely), Visnyei János (Felsőmihályfalva), Kolariés Imre (Murasiklós), Sárosi István és Jakots Bertalan 5—5 K; Rosenberg Rezső, Plichta Béla, özv. Bernyák Kárelyné, Gráner Miksa, Grész Ernő, Kacun Mihály, Gábercs János, Schwarz Samu (Bottornya), Cukor György, özv. Molnár Józsefné és Prusztaj Alajos 4—4 K; Schwarz J., Heilig József, Vajda Andor, Mendel Zsigmond (Drávaszentmihály), Benács Emma, Czövek István, Pálinkás Sándor, Gráner Mór, Heissig Ferenc, dr. Hidvégi Miksa, Zrínyi Karoly, Zrínyi Viktor 3—3 K; Szép János (Miksvár), Szabényi Lajos, Hencsey Gábor, Divék Ödön, Samuely Ottó, Mayercsák Gyula (Drávanagyfalu), Szabolcs Stefánia, Wollák Rezső, Kummert Sándor, Horváth Pál, Weisz Sándor, Deutsch Salomon, ifj. Premec Miklós, id. Premec Miklós, Mráz Jenő, Muzikar Ferenc, Heizer Adolf, Sifrán Károly, Csury Anna (Szelecehegy), Bezenhofer Mihály (Drávanagyfalu), dr. Reményi Zoltán (Perlak), Brodnýk Antal (Stridóvár), Danitz Sándor (Stridóvár), Nika Gizella (Muraszentmárton), Polyak Mátyas, Benács Richárd, Horváth Antal (Drávasárhely), Grits Géza, Forintos Lajos (Stridóvár), Novák József 2—2 K; Szeiverth Antal (Muraszentmárton), Cira Sándor (Drávasád), Mátyásák Béla, dr. Bakos Géza, Bolgár Benő, N. N., Fejér Jenő, Mayer Károly, Tóth Pál (Alsóendva), Kotler Márton (Murasiklós) 1—1 koronát; Hajas József szállodatulajdonosnak a táncterem ingyenes átengedéseért, nemkülönben a Villantelep vezetésének a díjlatlan villanyvilágításért és Fejér Jenőnek a rendkívül díszes táncrúdnál egy meglegő szórakoztatások összeháltságáért, végül a fáradhatatlan táncrendezőknél, kik a táncstély sikerét biztosították, e helyütt is legmelegebb köszönetét fejezi ki a rendezőség.

Közyűlés. A Csáktornyai Takarékpénztár február 15-én tartotta meg ez évi rendezési közgyűlését Pálya Mihály igazgató elnöke alatt. Megjelent a gyűlésen 38 részvénys 1069 részvényi képviseletében. A jegyzőkönyv hitelesítésére Benedikt Béla és Gold Ferenc küldettek ki. A felolvasott igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentéseket tudomásul vették s úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak a felmentvényt megadták, valamint az igazgatóság által javasolt nyereségny felosztási tervet is változtatlanul elfogadták. Az igazgatóságba Heinrich Miksát, Hirschmann Leóét és Murai Róbertet újból beválasztották, nemkülönben a felügyelőbizottság összes tagjait: Alszegey Alajost, Dénes Bélát, Herzer Izidort, Binder Károlyt és Verbincics Ferencet újból megválasztották.

Az olasz királyi család gyermekei mindannyian Pospathine Faliéressel lettek táplálva az elválasztás pillanatától kezdve és épen ennek tulajdonítható az, hogy a gyermek-kicsattanó egészséges jó szímben nevelkedtek és gyermekbetegségeket mindezeideig elkerültek. Világhírű gyermekorvosok egyhangú véleménye, hogy a gyermek-táplálás az elválasztás időjétől kezdve ugy eszközöljük a leghelyesebben, hogy ha Pospathine Faliérest tejbé főzve adunk a gyermeknek, mert ez esetben bővizvartól nem kell tartani és a gyermek fejlődése oly kiváló, hogy annál jobbat egy gondos szülő sem kívánhat.

Megbízás. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter a tanítóléköp-irányításban az u. n. II. o. gyak. iskolába beiskolázott felsőpumpusai tanítóképzés ideiglenes tanításával Wran Ilona okl. tanítónő biala meg.

Világlás köszönet. A Csáktornyai Takarékpénztár a Csáktornyai felmentési körhöz alapítvány gyűjtésére 300 K-t volt szíves adományozni. Amiótt leghalásabb köszönetét foglaltatja a város előjárósága.

Műkedvelői előadás. A múlt évben Alsódomborun megelakult Polgári Egyet szepjelét adta életrevalóságának és hivatoltságának. E hó 11-én táncvigalmat rendezett, melyet előke, Bagyry János ottani ig. tanító, dicséretes buzgóságából műkedvelői színelőadásai kapcsolt össze. Színrekerült a végrehajtó vigjáték, melynek szereplői Kvan Katica és Alajos, Hajdnyák Katica és Ágneska, Kolarek Ferenc, Jakukáp József és Feletár Mihály voltak. A műkedvelők szerepeiket nagyon ügyesen adták elő. Ki is jutott nekik a laphótl bőven. Az előadás nagyon látogatott volt, képviselve volt azon a társadalom minden osztálya. Jelen volt dr. Zalán Gyula ker képviselő is s a környékből is nagyon sokan olyannyira, hogy alig fértek bele a terembe. Az érdeklődés, dacára a nagy hőségnek, az előadás iránt állandó volt, mindenki gyönyörködött a horvát anyanyelvű fiataloknak magyaros előadásában. A közönség sűrűn tapsolt, végül az előadás után Bagyry János rendezőt eljenezték meg, aki legnagyobb mértékben érdemel elismerést a szindarab sikeres rendezéséért, mellyel a magyar ügynek nagy szolgálatot tett Alsódomborun. Az előadás után tánc következett. A jökedvtől kísért mulatság kiválóan kivríradt tartott.

Zalavármegye mindenféle jellegű és fokozatu népoktatási tanintézetek, tanári- és tanítványok dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő figyelmébe ajánlja az ingalmes gyűjtést, amelyet a József Királyi Hercegi Szanatórium Egyesület, miniszter ur engedélyével, az iskolában emberbaráti alapra, a szegénysorsu tudóbegek javára rendezett. Az Egyesület ez alkalommal fokozottabb mértékben szorul a társadalom pártfogására. Az Egyesület ugyanis az ideit tavaszon kezdé építeni a debreceni Nagyerdőben második szanatóriumát, mely az Egyesület fenséges védnőknőjéről Augustia főhercegnőről, Augustia-szanatórium nevet fogja kapni. Az egyesület tudvalóleg számos tanárt, tanítót, tanítónőt, övönőt és ezek családtagjait gyógyította és gyógyítja szanatóriumában s hogyha az ifjúság nevelői jó szívvel támogatják az egyesületet, annál több, a tanügy szolgálatában álló beteg embertársuknak adhat helyet gyógyítóházában.

Rablógylkosság. A napilapokat is bejárta a rablógylkosság híre, hogy Fiume szomszédságában, Candrida községben, f. hó 12-én a déli órákban Oswald Rozáliát, egy munkás feleségét, meggyilkollák s egyuttal ki is rabolták. A vizsgálat során hamarosan megállapították, hogy a gyilkos más nem lehet, csak Lach János foglalkozás nélküli munkás, aki a meggyilkolt asszonyt 2 hónapot át albérlője volt s akit a gyilkosság előtti időben a lakás táján ólalkodni láttak. A nyomozás tehát ezen a világos nyomon indult meg s miután Lach János a Stridóvár melletti kersehegyi illetőségű, erre felé üldöztek Lachot az osztrák csendőrök s Kersehegyen keresték, ahol családja tartózkodik. S az üldözésnek eredménye is lett. Lachot csakugyan utóérték s Kersehegyen f. hó 17-én a reggeli órákban letartóztatták. Lach mindent tagadott, de azért a stridóvári csendőrség Csáktornyára kísérte be s 18-án reggel a helybeli kir. járásbírósnak át is adta a nála talált pénzzel és értéktárgyakal egyetemben. Lachot letartóztatása után több ízben

hallgatták ki, de állandóan tagadotlan volt. Hushagyókédd delután azonban Fuisz János fogházörnek mégis sikerült Lachot séla közbevitelomásra rábírti, mire Lach Bakos Géza dr. Fuisz bíró előtt is töredelmes vallomást tett. Beismerie, hogy előre megfontolt szándékkal halálra vitte a gyilkosságot s hogy a gyilkosságot végrehajtása után összesen 290 K készpénzt, 4 db. aranygyűrűt, 2 zseborát tárcsával és 2 mellűt is elvitt. A rablógylkos a vallomás után imakönyvet kért, melyet elszállítással egyre forgatott Lach Jánost 22-én a déli vonattal szállították át Nagykanizsára, ahol a kir. ügyességnek adták át.

Felűfizetések. Az internátusi növényekér f. hó 18-án rendezett színelőadás nemcsak erkölcsileg járt fényes sikerrel, hanem egyuttal a csekély beléptídi mellett is a jótékony célra jelentékeny összeget jövedelmezett, amennyiben az összes bevétel 289 kor. 18 fill., a kiadás pedig 83 kor. 35 fill. volt s így a tisztá jövedelem 205 K 83 f.

Felűfizettek: Strausz Sándor 10 K; dr. Jaso Viktor 9; Pataky Kálmán, Rosenberg Lajos 5—5; Farkasovszky Endre (Lenti), Höhn Béla (Lenti), dr. Venetianer Izor (Zákány), dr. Wolf Béláné, Bokros Sándor (Sáirács) 3—3; Mosonyi Artúrné (Zalaapáti), Ehrenreich Nándor (Dékánfalva), Kayser Lajos, Wollák Rezső, Baeolies Józsefné (Bellatincez) 2—2; Szalmay Józsefné, Hirschman Leóné, Tomka Györgyné, Kelemen Béla, Antonovics Gusztáv, Kozig Károly, Dénes Mariska, Imrey Ferenc (Nagykanizsa), Lescsánec Antónia, Lescsánec Róza, Polyak Mátyas, Neumann Vilmos, Besztercezy Gábor, Eisenstädter Hugó, Winkler Ferenc, Mendel Zsigmond (Drávaszentmihály) 1—1 koronát; Samuely Ottóné, dr. Viola Vilmosné 50—50 f; Hirschsohn Henrik 40 fillért.

Ugy a mélyen tisztelt felűfizelőknél, mint a résztvevő nagyközönségnek is szívés érdeklődésük és áldozatkészségükért legmelegebb köszönetét fejezi ki Pataky Kálmán polg. iskolai igazgató.

Az ideit sorozások. Miután a sorozás a politikai viszonyok miatt március és április hónapokban megtartható nem lesz, a honvédelmi miniszter úgy rendelkezett, hogy a rendez keretekben szervezett állandó sorozó bizottságok működése csakis a gyámolítás szoruló férfirokonok kereseképességének megállapítására, tehát az ország területén tartózkodó és megkeresés útján itten utóállítandó osztrák honosságú, illetőleg boszniai illetőségű állításkötelesek megvizsgálására szorítóközök. Magyar honosságú állítókötelesek azonban sem az ország területén, sem Ausztriában nem állíthatók sorozóbizottságok elé.

Zalavármegye összes állami, községi és izraelita elemi népoktatási igazgató-tanítóinak és tanítónak dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő a miniszteri rendelet alapján meghagyja, hogy szenteljenek évenként legalább egy napot arra, hogy akkor csak az alkohol veszeleméről szólva ismertessék a borszató mértegek rettenetes hatását.

A Csáktornyai Kedélyes Asztaltársaság f. évi febr. hó 19-én tartott táncstélsye alkalomával felűfizettek: Antonovics Antal, Benedikt Béla, Zrínyi Viktor 1-40—140 kor; Horváth Pál, Komár Ferenc, N. N., Baranics Gábor, Tihanyi Mihály, Petrics Gusztáv, Szirk Frigyes, Hübsch Manó, Král Mátyas, Miklants Ferenc, Srey György, Horváth Mihály, Molcsán István, Horváth Lajos, Zsibek N., Heissig Ferenc, Sefcsik Zsigmond 1—1 kor; Bedics Ferenc 80 fill; Kögl Ferenc 60 fill; Horváth Alajos 50 fill; Huszár József, Csutka N., Sifrán Károly, N. N., Prsztecz Ignác, Vég János, Orestis István, Kropok József, Villmann N., Kreutz Lipót, Löbl Rezső, Német István, N. N., Wekerle Ferenc, Szekeres N. Lúgárics János, Kermék Ferenc, Kelemen István, N. N., N. N. 40—40 fill; Domján József, Segovics Antal, N. N., N. N., Peit József, Meider Benő, Magyarics József, N. N. 20—20 fillér.

A szives felűfizetők fogadták jótékonyágukért az elnökek halás köszönetét.
Híreink folytatása a mellékletben.

Sve političke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya.

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obrnane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na hrvatskom i magjarskom jeziku izlazi društveni, znanstveni i poučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedankrat i to: svaku nedelju.

Preplatna cina je:
Na celo leto . . . . 8 kor.
Na pol leta . . . . 4 kor.
Na četvert, let . . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Suradnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SANDOR.

Zidanje gospodarstvene gradjevine.

Nasih gospodarov gradjevine su naj višeput tak hudu napravljene, da vnoigiput popravak više košta, kak dabi taki od kraja s vekšim stroškom dobro bilo napravljeno. Da je to tak, zrok je tomu veliko šparanje pri zidanju. Dobro je šparati, samo da i to moramo znati, da tak človek, kak i nema marha zdrav i suhi stan nuca.

Vnoigiput hudi stan i štale su krive svakojačkomu betegu, kaj puno kvara dela gospodarom, kojega bi se lahko rešili, ako zdrav stan i štale imamo.

Na kratkoma spišemo, na kaj mora gazda paziti, da fal prilichen stan i štale ima.

Taki kak mesto zbiramo, moramo paziti, da na naj višeši kraj napravimo stanje, jerbo tam je naj suheše mesto. Na mokrim nije smeti zidati, tam uvěk su mokre štene i mrzle. Poleg toga pak prek takovih stēnih nemore friški zrak i tam je sve za dušeno i tuhteno, to pak nije zdravo niti za človeke niti pak za marhu. Vu takovim stanju se nahadaju svakojački betegi i s međ ovih naj grozovitneši beteg: sušica, koja nezmerno ljudstva spravi pred vremenom vu grob.

Kaj pak se živinu tiče, čuda gospodarov to misli, da živina ne potrebuje friški i čisti zrak. Koji tak misliju, njim budem jedno priliko povedal.

Vu Preiskim orsagu su probu napravili, kuliku više mlēka da krava vu suhi štali, na friškim i čistim zraku; kak ona, koja je vu takovi štali, kak tu prinasa skorom pri svakim gospodaru videti moremo.

S velikom pazljivostjom napravljene računsi su pokazali, da na friškim zraku su krave na leto 483 liter mlēka više dale vu suhi štali, kak vu mokri. Friški zrak nikoga ne košta peneze i veliki hasen je moći pribaviti ako marhu vu suhi štali na friškim zraku derzimu.

Važno je daklam, da hiže i štale na suhim mesto napravim, da međ stēnami dober zrak more biti.

Na stanju vrata i obluki na ishod naj stojiju, jerbo drugač v zimi je preveč zima, po leti pak velika vručina međ stanjum.

Vnogi gazda svako stanje zoseb napravi, istina da se je tak leži ognja braniti, ali nije dobro sbog toga, da više košta, više stēn i vekši krov dojde tak i punu više mesta zadeneju, više popravka je i nije moći na jedenput tak sve pre giedati, kak ako je skup zazidano. Nadalje pak po zimi je puno vekša zima, po leti pak vručina po takovim stanju, koju je zoseb napravljeno.

Vnogo gospodarov živinu vu malih niskih luknjah držiju, ne premisljuju, da stēm sebi i marhi su jako naszkodu.

Na novoma za zidanim stanju najbolje je stalo taki za hizom napraviti, zatem pak skednja, parme i kotce, da pod jeden krov dojde sve.

Niti preveč veliko, niti pak preveč malo stanje nije dobro. Hiža barem 3 meter visoka mora biti, da dosta friškoga zraka vlezne vu njo.

Kak pri hiži, tak i pri štali pazimo, da marha dosta veliko mesto i dosta friškoga zraka ima. Koj nato ne pazi, istina vu menjšu štalo menje peneze vloži, ali pozabi, da na budželarošu takvo lukno ostavi, po kojim smirom curiju vu penezi. Štala takodjer barem 280 cm visoka mora biti. Negdi su štalni obluki tak mali, da vu štali skorom nikaj ne videti. Nije smeti pozabiti, da živina ravno tak nuca svetloču, kak i hranu. Vu kmični štali nemore marha zdrava biti. S bog toga obluki velki moraju biti i ako još i na čistoču pazimo, vnoigiput se obranimo velike nesreče.

Politički položaj.

Magjarski korman i opozicija nikak se nemreju poravnati u miru. Korman bi rad bez nikakve polakšice soldačkoga predloga vu red staviti, Beču, bolje rekuć vojski više soldate i više milijun korune odprnati. Ali opozicija je pazljiva, i ne dopusti već terha na orsaga, naroda položiti. Im i vezda već težko živi narod, kaj će biti stopram onda, ako još vekša bude porcija. . . . i to sve samo za soldaciju, za kasarne, za štuke!

Kak je grof Hédervary dimo dolazil iz Beča, drugi dan, tojest februar 14-ga pred poldan hapil je od opozicije voditelje pohoditi za radi toga, kaj njim na znanje donese ono, kaj je on u Beču s ministrami i kraljom mogel svršiti.

Prvić je Andrašsy Gjula grofa pohodil. Pred poldan ob 11 uri je grof Hédervary ministarpredsjednik došel u Andrašsyevu palaču i 1 uro dugo je razpravljal s Andrašsyom. Odonut se je žuril u munkapart-klub, gde su ga već ablegati u velikom brojom čekali. Ovdje je grof Hédervary preko 2 ure dugo konferenciju držal s saborskim predsjedničtvom i obznanił je, da grof Andrašsy je njegve propozicije od mira nazajnaputil. Poslie podne ob četvrti uri je grof Hédervary Košuth Ferencu pohodil u Greshampaláci. Pri ovim vizitu bi moral i grof Apponji Albert nazočen biti, nego on se je zbežezal, i mesto njega je Désy Zoltan bil pri Košuthu. Više, kak jedno uro dugo je bil grof Khuen pri Košuthu. Ministarpredsjednik je obširano povedal Košuthu, kaj je donesel iz Beča, i kaj će u saboru vu tēm delo orsagu na znanje dati. Košuth Ferenc, za radi toga, jer je ovo pitanje jako zanimivo, prosil je grof Hédervarya, da nek sabor ne drži do februar 19-ga sednicu, jer on hoće ovu čelu stvar pred svoju stranju nesti. Ministarpredsjednik je k tomu pristupil. Odvečer ob pol šestu uri je grof Hédervary Justh Gjula, ablegata od neodvisne stranje voditelja pohodil, i preko trifertalj ure dugo je pri njemu bil i

Justh Gjula je poslušal one stvari, kaj je grof Hédervary svršil u Beču.

Februar 15-ga je sabor sednicu držal.

Na ovi sednici su više, kak tristo ablegati nazočni bili; od parlamentske palače galerija je na čistoma puna bila, i više sto ljudi su morali vani stati, okoli parlamenta, koji su ne mogli mesta dobiti. Veliki i znameniti dan je bil. Od opozicije člani su skorom svi na sednici bili, samo Košuth Ferenc i grof Apponji Albert, kakti voditelj od opozicije su faleli, jer ovi dve političari su on dan domaj beležno ležali.

Ob pol jedenajsti uri je Navay Lajos predsjednik odprel sednicu, i za tēm je grof Khuen Hédervary ministarpredsjednik hapil govoriti. Preko dve ure dugo je grof Hédervary govoril. Naprē je dal, da kak će orsagu na hasen biti, ako bude soldački predlog sankcioneran, stēm zakonom bude naš orsag, naša vojska jakša, i trsiti se moramo na to, da s drugemi orsagemi vu tēm delo u red dojdemo. Naprē je donesel i zadnje ablegat-zbiranje, i one grde, nepoštene dele, koji su se onda u orsagu pokazale. I vu tēm hoće reda napraviti, i trsil bude se na to, da će više personam jušša dati k zbiranjem, samo nek bude narod trpljivi, i ono vrēme bude došlo. U soldačkim stvari korman, iliti soldački oblast nikakvu polakšicu ne daje. Sve ostane tak, kak je do vezda bilo. Zadnjić pako opominal je opoziciju, da, ako će ona i na dalje obstrukciju ravnati, onda bude korman ostreše orudje naprē vzel.

Dakle Hédervaryova torba, koju je on iz Beča dimo donesel, je čisto prazna. Čeli orsag je tak mislił, da budu ipak neke pogodnoste dati u Beču orsagu, narodu; nego bormes grof Hédervaryu su tamo na znanje dali, da nedobi orsag nikaj.

Va Hédervaryov govorom je u ime Košuthove-stranke Désy Zoltan govoril, i prosil je sabora, da nek vezda ne nastaviju od soldačkoga predloga razpravljanje, nego nek razvlačiju sednicu do februar 19-ga. U ovu je i grof Hédervary privolił. Još je Justh Gjula ablegat na kratkoma govoril, i u ime svoje stranje privolił je, da nek se sednica februar 19-ga dana nastavi. Opozicija je to zato prosila, da bude u stranji imeli dostig vrēme u svojih sednicah nad ovim govorom se spominati, iliti razpravljati.

Za sednicom su ministri konferenciju držali u parlamentski palači.

On dan poslie podne ob tretji uri su grof Andrašsy Gjula, grof Apponji Albert i Désy Zoltan političari Košuth Ferencu pohodili, i pri njem dugše vrēme od političkoga položaja, naturalno u prvim redu od grof Hédervaryovoga govora spominali.

Februar 19-ga dana je sabor opet sednicu držal. Onda je dobil grof Khuen Hédervary odgovora od Košuthove i Justhove stranje. U ime Košuthove stranje je grof Apponji Albert velikoga govora držal i poka-

zal je u svojim govoru, da nikak nemre se mir sklopiti na ovim fundamentu, kraj je ministarpredsjednik naprè dal. Grof Hédervary je na Apponijev govor odmah odgovora dal, i trsil se je na to, da pokaze, da je med njih ipak nè tak velika opreka, kaj se nebi mogli poravnati. On se ufa, da èe ipak mir nastati, i sabor bude mogel soldačkoga predloga sgotoviti.

Za tèm je od 48-me neodvisne stranjke Justh Gjula vodja govoril. Justh je na kratkoma povedal, da on, i njegva stranjka nikak nè ima povjerenje u ministarpredsjedniku, jer on jako èudaj obeça, a nikaj nè napravi. Mir èe samo onda nastati u saboru, ako bude korman obćenitoga izbornoga vlasta donesel, kojega i kralj hoèe.

Grof Khuen je i Justhu odgovora dal i najvil je, da mu je jako žal, da je Justh nè na onim stališu, na kojem on stoji.

Još je grof Batthyany Tivadar ablegat upravo interpellaciju k trgovaèkomu ministru u željezotežakim delo. Ministar mu je odgovora dal, i većina je odgovora na znanje vzela.

Februar 20-ga dana je pred dnevnoga reda Egry Béla, Sabo Istvan i grof Batthyany Tivadar govoril. Sv tri su u svojim govoru pokazali na to, da, dok nebude magjarski korman poleksice donesel u soldaèkim predlogu, dol èas nebude mir u parlamentu.

U minuèem srèdu su dalje nastavili borbu nad ministarpredsjednièkoga proglosa. Govorili budu : Désy Zoltan, Polonji Géza, Bikady Antal, Lovasy Marton i Gjörffy Gjula ablegati.

U èetvrtak, tojest lebruar 22-ga je nè bila sedn ca, jer grof Khuen Hédervary Karolj ministarpredsjednik i još dva ministri su on dan v jutro ob 8 uri u Beè putovali na Aehrenthalov spreved.

U Hrvatskim orsagu još uvijek demonstrèraju proli magjarske države. Od zagrebackoga sveučilišta dijaki nè imaju mira, za radi toga su vezda sveučilište zaprli.

Barun Burian zajednièki financminister je od svoje slozbe zahvalil, na njegvo mesto je kralj bivšega austrijanskoga financministra Bilinski-a imenoval.

KAJ JE NOVOGA?

— **Soldaèko premještenje.** Vec smo pisali, da od V-ga regementa ulaneri budu odnas otišli na Sombathelji, ali mesto nje ne budemo dobili husare, koje smo s veseljem èekali, nego opet ulanere, koji iz Sékesfehèrvara budu premješteni na Èakornja. Novi ulaneri marcijus 20-ga dana dolaziju na Èakornja, a naši pako marcijus mesec 5-ga budu se od nas spricavali i 10 ga dolaziju na Sombathelji. Preseljivajuèi ulaneri budu na konju ovoga puta napravili.

— **Sejempremištenje.** Trgovacki ministar je dopustil, da se u Èakornja obèini na junius 30-ga dana odrejeni orsacki sejem na julius mesec 1-ga, a na oktober 13-ga odrejeni sejem pako oktober mesec 14-ga dana obrzi.

— **Patakyev jubileum.** Pataky Kalman, od èakornjajske gradjanske škole direktor je februar mesec 15-ga dana jubileuma držal tomu, da veè tridesti godine je spunil, kakti professor. Na on dan ga je ime professore Fišer Endre professor, a u ime uèenike Polešinsky Géza dijak pozdravil. Pataky je ljubezno prijel ove gratulacije, i veselih se je, da su ga tak iznenaduo svetkivali.

— **Mikloš kraljovo putovanje.** Mikloš montenegroiski kralj se je februar mesec 17-ga dana pred-poldan ob poljedenajsti uri iz Pètervara odputval. Na kolodvoru pri spricavanju nazoèni su bili: veliki knezi, Kokovcevi ministarpredsjednik i drugi velikaši. U Carškoje Selo je Mikloš ruski car u kraljski vagon nutar išel i tamo priateljsko se spricaval od montenegroiskoga kralja.

— **Aehrenthal je umrl.** Od naše monarchie ministar izvanjskih posala, grof Aehrenthal-Lexa Lajos, je tekuceg meseca 17-ga dana odveèer ob 10 uri u Beçu umrl. Ministar je samo 58 godine star bil, ali veè preko 2 godine je bolestan bil. Kralj ga je jako rad imel, i kada je Aehrenthal u 1909. godiuu svršil s Bosniom annexiju, kralj mu je grofskoga ranga daroval. Njegov spreved je u minuèem èetvrtak bil u Beçu. U Mihalj cirkvi je bilo posvećenje i odonut su ga na kolodvor nesli, odkuda je mrtvo telo na osobitnimvlatku u Dozau (Èeska) bilo spravljeno na kevikveèni poèinek.

— **Krvava demonstracija.** Vu Serajevi (Bosnia) je u minuèem nedelju krvava demonstracija bila proti magjare. Odveèer ob sestri uri pred katolièkoga katedrala su se ljudi skupaspravili i tamo hrvatske narodne pjesme pèvali. Kada su nje redari gorizvali, da nek ideju širom, med nje su se revolverpucanji èuli. Demonstranti su kamenje hitali na redare. Redari su za tèm s sabljom demonstrante širom tirali. Jeden mohamedski dijak je umrl, njega su strelili. Potlam kada su redari u jednoj ulici imeli posla demonstranti su k magjarski školi išli, i tamo obloke potrlji i jednu magjarsku zastavu zgoreli. Ali i nje su redari širomstirali. Potlam su i soldati vandošli iz kasarne i onda je mir nastal. Èelo demonstracije su èetiri zagrebaèki dijaki zrokuvali. Više demonstrante je redarstvo uhitilo.

— **Naglo smrt.** U Segedu vu minuèem nedelju koli odveèer je jeden starac na ulici hitroma skupaopal i umrl. U spital su ga odnesli, gde se je zvèdrilo, da je starac Harkai Imre 75 godišnji felšèupstaserski stanovnik. Harkai je u 1848. godinu honvéd bil, i u više ratah je vojuval za magjarsku slobodu, za našu dragu domovinu. Na nedelju je starac pešice došel iz Pustasera na Seged, kaj neka kupuje. Nego put ga je tak strudil, da je na trotoaru skupaopal i umrl.

— **Vilmoš cesar u Švajcu.** Vilmoš nemški cesar bude letos nazoèen na švajciskim marèovru. Za tèm bude cesar u Bern putoval.

— **Doli je skočila iz Eiffel-turna.** U Parisu je jeden veliki, tristo metara visoki turen, kojega je Eiffel-zvani mèrnik zidal. Iz ovoga turna, iz drugoga kata je februar mesec 18-ga dana odveèer doliskocila jedna, Paulian Matild zvana 20 godišnja devojka, odmah je umrla. Tak misliju, da je samoubojnica u bolesti ovoga èina delata.

— **Samoubojstvo.** U minuèem nedelju odveèer je u Pètervarado Tergovac Jožef podkupovnika supruga, rođjena Kaltnecker Maria u Dunaj skočila i bez traga izniknula.

— **Ogenj u jedni fabriki.** Februae 18-ga vu noèi je u Nantesu, vu Bretagnr ladiafabriki veliki ogenj pustošil. Od fabrike jedno del je ogenj uništil. Kvar je pelstozjezer frank, poleg naše peneze 457 jezer korun.

— **Poplava.** Kre Tisa reke ležeèih varaših Satnar, Senteš, Congrad, Matèsalika velika poplava pustoši. Svigdi soldati i zan-

dari su na pomoè nesretnim stanovnikom. Poplava je do vezda veè više jezer korun kvara zrokuvala.

— **Novi barun.** Kralj je Daniel Gabor umirovljenomu velikižupanu barunsku èast daroval. Novi barun je vezda 88. godine stari.

— **Eksplodèranje.** Na »Tacuma« zvanu japan ratnaladji se je med vježbanjem jeden šluk eksploèeratal i èetiri matroze zaklal. Eksplozija je i u ladji velikoga kvara zrokuvala.

— **Dvoboj.** U Sékesfehèrvaru su se ve to mane dvè fiskalijuši: dr. Kraus Žigmond i dr. Šteiner Jako tak posvadili u jedni jestvani, kaj su na dvoboj išli. U dvoboju je Šteiner fiskalijuš teške rane dobil.

— **Krvna žena.** Na Budapeštu februar 17-ga dana v jutro u Maria-ulica 12. brojni hiži je Graul Jožefa supruga, rođjena Molnar Roza 25 godišnja ulična žena s nožom dolivpičila svojega dragoga, Fuchs Jenő 35 godišnjiga kelnera, koj je skupaopal i umrl. Krvnu ženu su redari uhitili.

— **Vkradjeni cirkveni penezi.** U Pòštjenu su februar 16-ga nepoznati èinaci na plebaniju vdrli i odonut osemjezer korun cirkvene peneze odnesli. Blagajna je pri Buèek kapelanu u sobi bila, koj je bil kassèer od peneze. Dok je kapelan odveèer pri plebanušu na veèerji bil, su ovi nepoznati èinaci peneze vkrali. Još su nje nè mogli vloviti.

— **Nesreèca.** U Budapeštu na Gjömöröi-putu stojeèi keramit cigelfabriki je Banfi Mihalj 45 godišnji težak iz šest metar visine doliopal i na težkoma oranil. Branitelji su ga u Sent Istvan-spital odnesli.

— **Novi Ministar.** Kralj je grof Berchtold Lipot pètervarskoga bivšega velikoga poslanika za ministar izvanjskih posala imenoval.

— **Jožef nadknezov položaj.** Jožef nadvojvoda, koj je jako bolestan bil, se dan na dan bolje èuti, i moremo se ufati, da nestere dane bude veè kakti zdrav èlovek van došel iz sanatorijuma. Augusta nadhercigica skorom èeloga dana poleg svojega muža puni i mali knezi više ure puniju po danu pri otcu.

— **Gde nije slobodno u nedeljah pjesati.** U baèmegjejski Èonopija obèini je poglavarstvo prepovedalo, da ne dopusti više na nedeljah u krèmi pjesati. Zrok je tomu to bilo, ar su momaki u svaku nedelju veliku svadjenje i halabuku napravili tak, da je u obèini ngdar nè bil mir. Žandari su èudaj revolvere vkrajzeli od momakov.

— **U Dunav su se vtopili.** Februar mesec 15-ga dana pri Baziasu su pet serbijski èinaci prèk došli na èunu na Dunaju u Bazias, žujimi je bila i jedna žena svojom 15 godišnjom betežnom devojkom, koju su u Fehèrtemplom odnesli k doktoru. Ovi pet muži su u selo išli, kaj si svoje èele svršiju, i u onim su se postajali, da pri baziaškim révu budu skupadošli i opet na èunu se dimovozili u Ran (Serbija) obèinu. Februar 16-ga su se i sreli, ž njimi je bila i ona žena, koja je iz Fehèrtemploma vazajdošla. Makar je nje jeden matroz opominal, da za radi velikoga vetra nek nè stupiju u èun, ipak su se spravili na put. Za nestere minute se je iz sredine Dunaja veliki kriè èul. Talasi su višekrat prèkvrdili na èunu, koj se je goriobruul. Svi sedem peršoni su se vtopili u Dunav.

— **Jeden maèak.** U Èeskim glavnom varaušu, vu Praga je jeden maèak osem peršonim života branil. Naime u Sylva-Taroncca

zvani grofski palači su tamošnji redari ne zadržavaju jednoga mačaka kupili, jer u palači ga jako cudaj misov bilo. Redari su mačaka jako ljubili, i njega redovito pri njih, u strazičnici držali. Februar 15-ga odvečer ob 10. uri, kada su redari — i to osem peršoni — od straže nazajdošli, legli su se, i z njimi je bil i mačak. Redari su na fletnoma zas-pali, kada je iz pećih jedan zereči ugljen na pod opal, i pomalem čela soba je puna bila s dimom i gazom. Redari su mirno spali dalje, ali mačak se je zbudil i od dima i gaza hapil je kihati, tak, da je redare zbudil, koji bi se bili zadušili. Ali gaz je već sve redare omamili, tak, da su komaj mogli k sebi doiti, dok je mačak, koj je od dima na čistoma odvijil, je na redare skočil i od njih više podrapal, na kaj su ovi k sebi došli i porazemli pogibelnoga položaja, na fletnoma su obloke i vrata odpirali. Dim i gaz je tak na hitroma širom išel, i pomalem i drugi redari su k sebi došli, koji su vezda svi osvedočeni u tēm, da njivoga života samo mačaku moreju zahvaliti. Borimes tē mačak je vrēden, da mu svaki dan redari barem jednoga piceka, ali pak fazana spečeju. Iz toga se samo to učimo, da životinje treba poslušavati i nje ne smeli mučiti.

— **Sve štovanje** pred takovim postupkom, koji naši čitatelji u sledećem pismu nj. preuzv. baruna Leona FREYTAGH-LORINGHOVEN, zem. savjetnik vezelskog viteštva i carski ruski prav. drž. savjetnik u Arensburgu, Komandantenstrasse 5, otok Osel, gouv, Livland, naci mogu. Nj. preuzvišenost piše: »Držim sa svoju dužnost prema bližnjima, izvrsni Fellerov Elzafluid, gde mi je samom moguće preporučiti. Ja sam jednog mojih saučjenjaka i petrogradskog liječnika na ovo izvno sredstvo upozorio i imao sam priliku, da jednog drugog petrogradskog liječnika, koji ovdje je punu veliku glibnu kupku posjeduje, da ga Fellerkvim Elzafluidom od njegovih velikih reomatičnih boli u leđjama oslobodim, kod kojih bolova ni sama njegova vlastita sreestva ne pomagahu ništa. I jedan liječnik u Danzigu, Westpreussen uporabi u svojoj praksi Fellerov Elzafluid i tako želim ja za dobro bližnjih ovom sredstvu dalnje raširenje i njegovom zumitelju zasluženu slavu. »Nadamo se, da će i naši čitatelji pokušeti, jer jedan pokušni tucet stoji 5 kuruna franko kod ljekarnika E. V. Felleru u Stubići, Centrale br. 124 (Zagorje).

— **Umiranje.** Osterhuber Laslo, nagjkanizaški kotarski sudac je februar 17 ga dana na Budapeštu umrl. Njegov mrtvo telo su na nagjkaniza spravili, i tamo u minucem pondelek s velikom sućutom na veki-večno mesto sprevdjali. Pokojni kotarski sudac je i u Medjimurju poznat človek bil Dobroga i mirnoga srđca je imel prama svakomu človeku. Nek počiva u miru Bozjem!

— **Bugarski priestonasljednik u Abbaziji.** Boris priestonasljednik je s njegovim mlajšim bratom, Cyrill knezom na dugše vrēme u Abbaziji putoval.

— **Gorostasni most u Japanu.** Japanski korman hoće vezda jednoga gorostasnoga mosta dati zidati, koj most bil Hondo i Kinshu otoke skupakapčil. Most bude 1 jezero 140 meter dugi i tak bude visoko stal ober vode, da i najvećši ladji budu mogli na lehkoma prēkiti. Most bude 36 milijun korune koštal.

— **Drama na seli.** Požar Andras manjski (Fehérvármegyeji) poljodolavec je ne dobro živel svojom familion, koja je ne mogla videli s dobrim očimi to, kaj starac si šocike drži i sve peneze na nje poltroši. Tekućeg mesec 16-ga dana odvečer je Požar dimodojšel i hapil se je svaditi svojom ženom. Med svadjenjem je Požar tak u sridosti došel, da je s jenom balton svoju suprugu zatukel. Krvni muž se je dvē dane skrival u hataru, uego februar 19-ga dana

se je sam najjavil. Zandari su ga odmah ubili.

— **Ljubezna drama.** U minucem nedelju vu zorju se je krvava ljubezna drama pripetila poleg Čakornja, na Dravagnagfalu (Strahoninec) občini. Mayerčak Gjula pošta-mešter je s revolverom na Šöjtöry Janosa suprugu strelil, a onda pako je on samoubojnik postal. Mayerčak je pred deset letmi mornar bil, ostavši ovoga stališa, na Dravagnagfalu je došel stanuvat. Prometa je odprel, već potlam je i pošta-mešter bil. Za ženu si je vzel jedno bogato udovicu, s kojom je u najbolšim miru i slogu živel. Ali ne zadržavaju je hapil udvarati Šöjtöry Janos krcmara lepi i mladi suprug i odlučil je, da bude z njom u Ameriku skočil. Ali Šöjtöryca je ne hotela svojega muža ostaviti. U minucem nedelju poshe podne se je Mayerčak veselo zabavljaj, a odvečer je u Šöjtöryovu krcmu išel, ženu je vun zval na ulicu i dvēkrat na nju strelil. Onda pak je dimo bejzal i u glavu se je strelil. Mayerčak je odmah umrl. Šöjtörycu su s najprvim vlakom u Grac u špital spravili. Žena je već domaj, nikve pogibelne rane je ne trpela, a Mayerčak već u hladnim grobu leži.

— **Novi tunel.** U Svajcu vezda jednoga novoga tunela (podrov) zidaju. Ov tunel ober morja na 3 jezero 457 metara visoko leži.

— **Zarobljeni razbojnik.** Na Čakornja su ve to mane vlovili Lach Janos fabričnoga težaka, koj je još u minucem tjednu u Zamet občini Osvald Antal fabričnoga težaka vmoril i iz njegovoga stana sve pokral.

— **Nesreća.** Tekućeg meseca 20-ga dana se je strašna katastrofa pripetila na Budapeštu. On dan posli podne je dr. lejtēnji Vadas Lorand ministarski perovodja na svojim stanu oružje snažil. Med čištenjem se je Browning-pištoła puknula i kuglja je Vadasu u prse se zavrtelo. Dugo čas je tak sami ležal u sobi dok na jenkrat je u sobu stupila službenica. — Dobro, kaj su nutar-došli, Judit, slučajno sem se strelil, nek se žurju odmah po doktora — rekel je po lihoma perovodja Službenica je na fletnoma telefonerala po branitelje, nego, makar su ovi odmah na lice mesto došli, nesretni človek već je mrtel bil.

— **Petar kralj u Beču.** Kak iz Belgrada javiju, Petar serbski kralj bude na protuletje našega kralja u Beču pohodil.

— **Demonstracija proti magjarske zastave.** U Ragozi (Dalmacija) su februar 21-ga odvečer veliku demonstraciju uredili hrvati i srbi proti Magjarske države. Demonstranti su jednu magjarsku zastavu zgoreli i kada su žandari od buntovnike voditelje vlovili, ljudstvo je zarobljenice oslobodilo. Pri jurisanju su se dvē peršoni na težkoma oranili. — Takva demonstracija je bila i u Travniku (Bosnia). Od varoša na glavnim trgu skupa su došli više sto gradjanini i dijaki, pjevali hrvatske narodne pesme i med tēm su jednu magjarsku zastavu zgoreli. Vekša halabuka se je ne pripetila. Jako veliki kvar je to, kaj su nam dereša zbrsali, dobro bil takove prasce i lopove, koji drugoga naroda psavaju, na dereš vleči, i tamo nje tak dugo buhati, dok samo živešu imaju vu sebi.

— **Radniki pred parlamenta.** Velika demonstracija bude marciju mesec 4-ga u glavnim varašu, na Budapeštu. On dan od Budapešta i od okolice radniki budu pred parlamenta išli, i tako zahtjevali, da nek parlament soldackoga predloga metne vkrej,

i nek odmah zeme napre obćenitoga izbornoga vlasta. To je samo pitanje, jeli će redarstvo dopustiti ovu demonstraciju?

— **Veliki oženj u Texasu.** U Americi, vu Texas državi, vu Honston zvanim varašu je februar 21-ga strahoviti veliki oženj pustošil. Više hiže, fabrike i cirkve su se zgorele. Već kak jezero peršoni su bez stana ostali. Kvara na petmilijun dollara šarčaju.

— **Tri milijun za špital.** Jeden vitez Guttman David zvan velikiobrtnik je u Beču na jeden detečšpital trimilijun korune daroval. U špital se moreju kršćanjska i židovska deca gorijemati. Barem bi se našel i tu pri nas jeden takov bogati človek koj bi na medjimurski špital ne milijune, samo jezere daroval.

— **Letošnji manövri.** Letošnji manövri, koji se budu okoli Koložvara obdržavali, se budu od september 8-ga — do 11-ga obdržavati. Na manövru budu sedemdesetjezer soldati nazočni.

Zdravice.

Za koga nek spraznim prvu čašico, Kdo pove mi to?

Na tvoje ime vječni gospodar, Kak je bila tvoja dobra volja, Si nam stvoril — stlatko vince dal... Zato nek tvoja bu prva zdravica. Ispijmo vinčeka — In vnovič, nek puna bu čašica.

Za koga nek spraznim drugo čašico, Kdo pove mi to? Zatebe moja draga ljubica, Tvoj plamen ljubavi samo zame gori. Nēma duše da bime tak kak ti ljubila. Zato nek tvoja bu druga zdravica. Ispijmo vinčeka — In vnovič nek puna bu čašica.

Za koga nek spraznim tretjo kupico, Kdo pove mi to? Zatebe moja Domovina draga, In ljepo naše Medjimurje ti. Kak nikoga nas duša moja ima rada. Zato nek tvoja bu ova čašitka, Ispijmo vinčeka — In vnovič nek puna bu čašica.

Za koga nek spraznim ovo čašico. Kdo pove mi to? Zavas predragi roditelji moji, Ljubav do vas da ste zmenom trpeli, Plannu u sreću i danas gori. Zato vaša nek bude ova čašitka, Ispijmo vinčeka — In vnovič nek puna bu čašica.

Za koga nek spraznim peto čašico, Kdo pove mi to? Zavas predraga moja rodbina, Slava nam kinča prebrisane glave, Dom ti je um, našel z ukom siga. Zato nek tvoja bu ova čašitka. Ispijmo vinčeka — In vnovič nek puna bu čašica.

Za koga nek spraznim šesto čašico, Kdo pove mi to? Zanas predragi moji pajdasi, Spomin na vas još nije minul, Kak smo se negda lēpo igrali — Zato vaša nek bu ova zdravica, Ispijmo vinčeka — Pak opet samo pimo ga.

Martin Kutnyak Kesztely.

Figyelmeztetés!

Az utóbbi időben a mi kintőn és igen kedvelt szívesen várjuk a híveit.

RIZ ABADIE-t

sokféleképpen utánozzák és hozzáik forgalomba, miért is kérjük tisztelt híveinket az ABADIE névre különösen ügyelni. Óvakodást ajánlunk minden szilány árúval szemben, mivel ezeket a törvény teljes szigorával fogjuk büntetni.

Société des Papiers Abadie.

WASHALL

legjobb mosószer

Washall Company Wien II/27.

Kapható: **BALÁSZ NÁNDOR** ezégnél Csáktornyan.

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplok eluzesere, valamint finom, puha bőr és fehér tekintet elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világghírű „Steckenpferd” liliomtejszappan. Védjegye „Steckenpferd” készíti Bergmann et Co. czeg Teichen a/E. — Kapható minden gyógyszerár-drogéria-illatszertár és minden e szakmába vágó üzletben. Darbja 80 fillér. — Hasonlóképen csodálatosan bevállal a Bergmann féle „Manera” liliomtejkrem fehér és finom női kezek megővésére, ennek tubusa 70 fillért mindenütt kapható. 775 2-40

Megbízható szőlőoltvány.
a vevő által darabról-darabra átválogatható, kapható **Schwarz Emil** badacsonyi szőlőbirtokosnál **Tapolczán.** Ugyanott kapható sima és gyökeres hazai és amerikai szőlővessző.

MIL' TELEP

Készlet sok millió. **NAGYOSZ.**

KÖZÉPEUROPA LEGNAGYOB B SZŐLŐISKOLÁJA

határidőül kitzetelik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Perlak, 1912. febr. 16. 780

30 sz. /1912.

Arverési hirdetmény.

Atulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbírótság 1911. évi V. 31 sz. végzése következtében Dr. Hidvégi Miksa ügyvéd által képviselt Lazsanský u. Schenk brünni cég javára 606 K 96 fill. s jár. erejéig 1912. évi január hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1100 K becsült szines vászón és szövetből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbírótság 1912. V. 31/2 sz. végzése folytán 606 K 96 f. lőkekövetelés, ennek 1911. évi szept. hó 11 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 91 K 10 f. bíróilag már megállapított költségek erejéig Stridóváron a Fő-téren leendő eszközlésére

Csak Animo

pezsőt igyunk!

Kellemes údító ital!
Hazai gyártmány!

104 sz. 1912.

Arverési hirdetmény.

Atulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. bíróság 1911. évi V. 251/1 sz. végzése következtében Dr. Kemény Fülöp ügyvéd által képviselt Alsómuraközi takarékpénztár rt. javára 100. 136, 260, 247 kor. s jár. erejéig 1911. július hó 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2100 K becsült következő ingóságok: lovak, pajta, ól, kukoricagörök és kocsikból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbírótság 1911. V. 251/2 sz. végzése folytán 100, 136, 260 és 247 kor. lőkekövetelések után járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 268 K 35 fill.-ben bíróilag már megállapított, költségek erejéig Murakirályon alperesek lakásán

1912. évi márc. hó 11-ik napjának d. u. 3 óraja

1912. évi febr. hó 26-ik napjának d. u. fél 3 óraja

határidőül kitzetelik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Csáktornya, 1912. febr. 12. 781

Hirdetések

felvétetnek

e lap kiadóhivatalában.

Iparos a kereskedő előfizetőink cégét e rovatban díjmentesen közöljük

Iparos és kereskedő előfizetőink névjegyzéke

Iparos a kereskedő előfizetőink cégét e rovatban díjmentesen közöljük

Bádogos:	Hübsch Manó (faszenraktár) Csáktornya
Bőrkereskedő:	Mayer Testvérek Csáktornya
Borbély és fodrász:	Nádasdi Nándor Csáktornya Mik Szilárd Csáktornya
Mézskalácsos és viaszgyertyaöntő:	Tibayfi Mihály Damása
Butorraktár:	Horák Odón (butor- és kopsoraktár) Csáktornya Hirschler Armin Varazdin
Cipesz:	Masztak József Csáktornya Meskó Bálint Csáktornya
Divatáruháaz:	Liszt és Brodnyák Stridóvár

Eredeti Singer varrógépek:	Singer Co. Árpád-utca Csáktornya
Férfi szabó:	Ivácsics Ignác Csáktornya Bedies Ferenc Csáktornya
Férfi- és nődivatárú:	Zrínyi Viktor Csáktornya
Fűszerkereskedés:	Mayeresák Béla (köszén, lőszén, magvak és a „Műanyagát Értékesítő-Szövetkezet” raktára Csáktornya Gránor Testvérek Csáktornya Mráz Testvérek Csáktornya Ifj. Promecz Miklós Csáktornya Deutsch Salamon Csáktornya Hirschschon Henrik Csáktornya Mattersdorfer N. Perlak Leitmann György Nyírvölgy Csáktornya Strábia Testvérek Csáktornya
Kávéház:	Földes Már Zrínyi kávéháza Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya Gerstmann Lipót Otthon kávéháza Csáktornya

Kötélgyártó:	Dornik Rezső Csáktornya
Kőfaragó és sirkőkészítő:	Terzstényák Bódog Csáktornya
Mészáros:	Antonovics József Csáktornya
Órás- és ékszerész:	Pollák Bernát Varazdin
Pezsögőgyár:	Muraközi Pezsögőgyár Csáktornya
Pék:	Petrics Viktor Csáktornya
Szállító és deszkakereskedő:	Löbl Mór és Fia Csáktornya
Uri- és nődivat, játék- és diszmuárú:	Kelemen Béla Csáktornya
Vaskereskedés:	Bernyák Károly utóda Binder Károly Csáktornya Prostenik Gusztáv Csáktornya
Vászonkereskedő:	Szivonesik Antal Csáktornya

Vendéglők:	Hajas József Csáktornya Pecornik Ottó Csáktornya Hencsey Gábor Csáktornya Antonovics József Csáktornya Budai József Csáktornya Horváth Mihály (Fehér galamb) Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya Kelemen Imre Csáktornya Prusát Alajos Csáktornya Deutsch Zsigmond Csáktornya Schlesinger Mór Csáktornya Bagola István ventéglő Csáktornya Singer Salamon, Kiszabadka Kalchbrenner Ferenc, Stridóvár Sőtőry János Drávanagyfalu Deutsch Adolf, nagyv. Drávasárbély Kovács Mihály korcsm. Drávasárbély Leitmann Mihály Nyírvölgy Leitmann Bálint Szentilona Feiglstock András Budapest, VII., Klauzál-ter 13 Kozjak Mihály Kiszabadka Baumbach Rezső Szentilona Nádai József Ligetfalva Petánczi savanyu- viz központi raktár és szállítási vállalat Szabadalmazott „Kristály” borszűrőgyár: Herzog Sándor délvásúti vendéglős Csáktornya
-------------------	---

Könyv-, papir- és zeneműkereskedés, könyvnyomda, könyvkötészet: **STRAUSZ SÁNDOR** Csáktornya

A jánlunk mérsékelt áron kitűnő minőségű férfi- és női

sárcipőt

(GALLOSNIT)

**Graner Testvérek
Csáktornya.**

**Legelőkelőbb és elismert
legmegbízhatóbb beszerzési
forrása**

a legfinomabb lőzelék és virágmagvak, gazdasági és erdészeti magvak, valamint virághagymák és gumók, rozsfacsemeték és mindennemű epergyümölcs-növényeknek.

Nagy képes árjegyzék (200 oldal) kívánatra ingyen

**Haschka Agost és Társa
magkereskedése
Temesvár.**

A

**„Csáktornyai Tárházak Részvénytársaság”
közhirre teszi, miszerint folyó évi március hó 12-én d. u. 3 órakor Csáktornyan a társaság helyiségében**

XX. rendes évi közgyűlését

tartja meg, melyre a t. c. részvényeseket tisztelettel meghívja.

Azon részvényesek, kik ezen megjelenni óhajtanak, kötelesek részvényeiket, a még le nem járt szelvényekkel együtt vagy a társaság pénztáránál, vagy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank budapesti főintézeténél, vagy a Csáktornyai Takarékpénztár RT.-nál letenni.

Az alapszabályok értelmében a felügyelő bizottság által megvizsgált mérleg annak jelentésével együtt 8 nappal a közgyűlés előtt Csáktornyan a társaság helyiségében betekintethető végett közszemlére kitétetik.

Csáktornya, 1912. február 15.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Tárgysorozat:

1. Jelentése az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak az elmúlt üzleti év menetéről az 1911. évi mérleg bemutatása a tiszta nyereség megállapítása s annak felosztása, valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.

2. A felügyelő bizottsági tagok megválasztása.

Nyomatott Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvnyomdájában Csáktornyan.

Bútorvásárlók

figyelmébe!

Ha jó, olcsó bútort akar vásárolni forduljon bizalommal

HIRSCHL ÁRMIN kárpitos és díszítő bútorraktárában
Varaždin, Sétány.-u. 2.

a hol a legolcsóbb árban szép és jó háló-, ebédlő- és szalonberendezéseket kaphat. Ugyanott mindenféle diván a legolcsóbbtól a legfinomabbig jutányos árban kapható. Javítások is elfogadtnak.

Butorraktárom szíves meglekintését kérem! Vásárlási kényszer kizárva!

767 3-6

Elsőrendű mész

köflachi és pegauai waggonrakományokban és kicsinyben ugyszinte

c e m e n t e t

szállit egész Muraköz részére a legolcsóbb áron

Kramarits Viktor, Perlak.

Prvoredno vapno

köflachsko i pegauisko u vaggon-tovar i u malo, takodjer

c e m e n t a

odprema za stran celo Medjimurje u najfalešoj cieni

Kramaritš Viktor u Perlaku.

764 3-6

Az előhaladott idény miatt

a ajánlom dúsan felszerelt raktáromat női konfectióban, a legújabb, sikkos kivitelben. Homes pons és angol double modellek. Gyermekek felöltők és kabátok 10 koronától feljebb. Nagy választékban kész férfiföltönyök, felöltők, raglanok, körgallérok, gyermekruhák, a legújabb divat szerint igen szolid kivitelben. - Városi bundák, kocsibundák, prémkabátok kitűnő olesó minőségben.

! Nincs vételkényszer!

Aki jól és olcsón akar vásárolni - győződjék meg személyesen.

Koloman A. Spring.
Varaždin' Ferenc József-ter.

671 23-50

762 1-1